

Znaky ošetrovateľského povolání

1. ročník OŠETŘOVATELSTVÍ

Mgr. Dagmar Maršálová

Povolání - specializovaná a mnohostranná profese

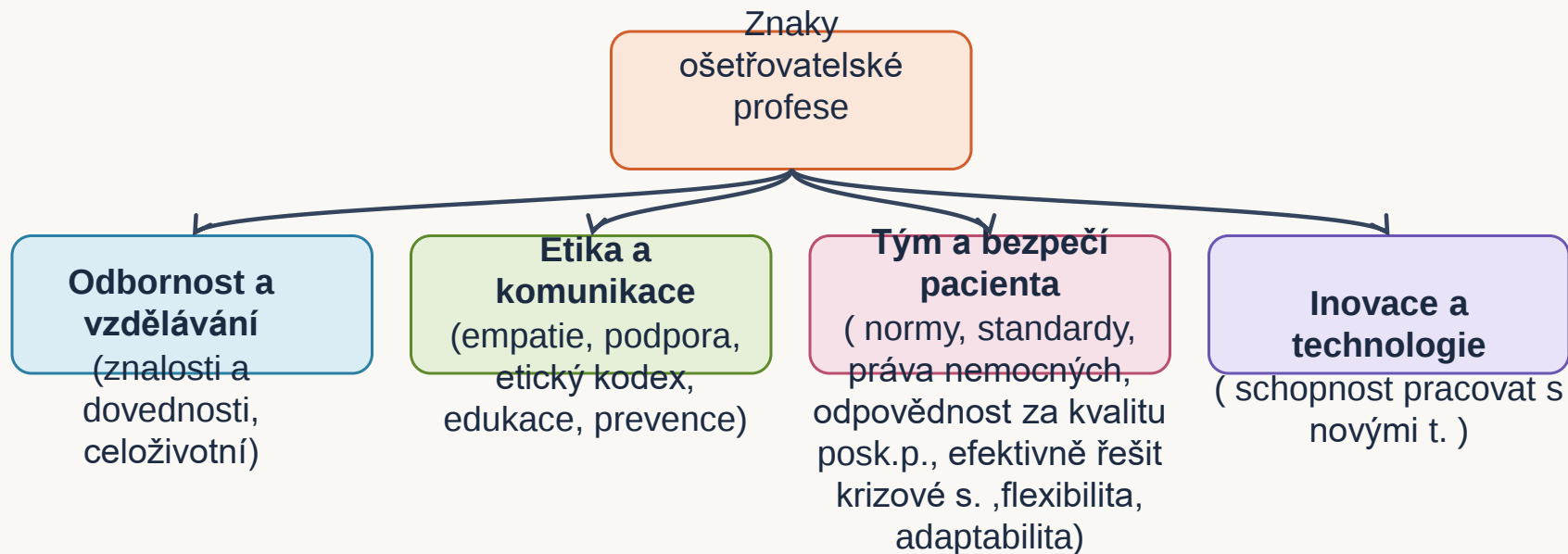

Dnešní péče stojí na

- vzdělání
- pravidlech
- spolupráci celého týmu.
- Je **státem regulovaným povoláním**: vyžaduje stanovenou odbornou způsobilost a odpovědnost (96/2024)
- Vyvinulo se od laické pomoci k **vědecky podložené disciplíně**.
- V lůžkové péči má ošetrovatelský tým **klíčovou a nezastupitelnou roli**.

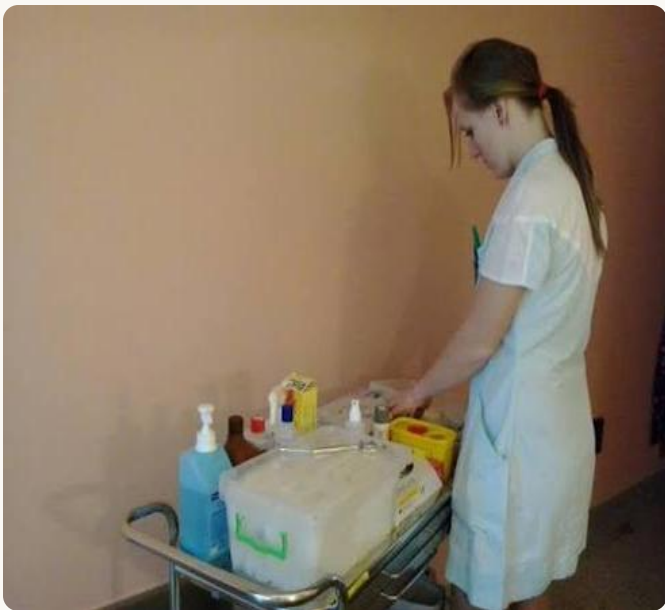
*Od laické pomoci k profesionální týmové péči
Historie ošetrovatelství*

znaky ošetrovateľského povolání (8)

Ucelený soubor dovedností pro profil **praktické i všeobecné sestry**. Propojuje teoretické medicínské vědomosti, zručnost a lidský přístup.

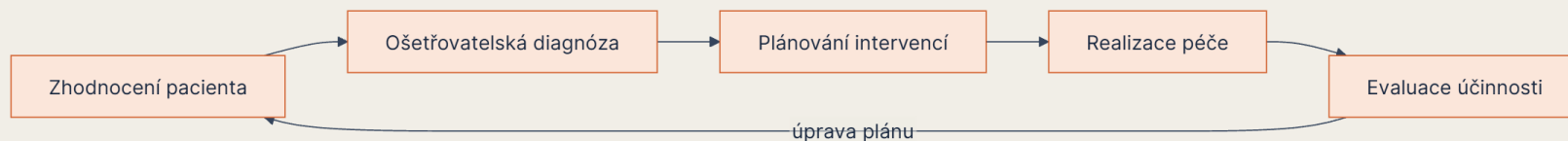
1.Odbornost a specializované klinické dovednosti

*Klinická dovednost spojuje bezpečný postup, praxi a odborné rozhodování.
Asistence při převazech ran a při malých chirurgických zákrocích*

- **Náročné klinické výkony:** aplikace léků, převazy ran či sledování vitálních funkcí.
- **Odborná způsobilost** se získává formálním studiem a praxí v nemocnici.
- Sestra opouští pouhé vykonávání příkazů a uplatňuje **samostatný odborný úsudek - autonomie.**

Kritické myšlení a ošetrovatelský proces

Proces spojuje rozbor údajů (**analýza**), **diagnózu**=problém nemocného, **plánování** a **realizaci** péče na míru s průběžnou **evaluací**=hodnocení případnou úpravou plánu.

2. Etické hodnoty a Mezinárodní kodex sester

- **Úcta k životu, lidská důstojnost a rovnost přístupu k péči, ochrana soukromí, informovaný souhlas**
- **Etický kodex ICN** je celosvětový morální rámec pro práci sestry.
- Sestra chrání **intimitu nemocného** a **přísně dodržuje profesní**

ICN

Mezinárodní rada sester, **ČAS Česká asociace sester**

*Etické zásady dávají odborné péči lidský rozměr.
Česká asociace sester*

Kodex

4 články pro etické chování

Práva nemocného a informovaný souhlas

	Dřívější paternalistický přístup (nadřazený)	Moderní partnerský vztah
Postavení pacienta	Pasivní objekt léčebné péče	Rovnocenný partner v péči
Informace a souhlas	Rozhoduje především zdravotník	Před každým ošetřením je právní i etickou nutností informovaný souhlas
Rozhodování	Pacient postup převážně přijímá	Respektuje se autonomie i právo odmítnout navržený postup

Moderní ošetrovatelství chrání práva nemocného: pacient rozumí navržené péči a podílí se na rozhodování.

3. Empatie jako klíčový profesní nástroj

- **Vcítění se** do psychického rozpoložení a potřeb nemocného.
- **Profesionální empatie** rozumí prožívání nemocného, ale nevede k vyčerpávajícímu soucitu.
- Budování vzájemné **důvěry** snižuje strach z nemocničního prostředí.

*Empatie spojuje porozumění, respekt a profesionální hranice.
Shutterstock*

Efektivní verbální a neverbální komunikace

4.Právní a profesní odpovědnost za kvalitu péče

*Ověření identity nemocného je součástí bezpečné péče.
BCM Solutions*

- **Přímá osobní odpovědnost** za správnost každého ošetrovatelského úkonu.
- Striktní dodržování stanovených **ošetrovatelských standardů** pracoviště – znát oš.postupy, umět připravit k výkonu, či poučit o následné péči.
- Při náhlém zhoršení stavu: **rychlé a správné rozhodování** – efektivně řešit krizové situace

Bezpečí pacienta a kontrola kvality

Praktická sestra v multidisciplinárním týmu

Pacient uprostřed péče

Společným cílem je bezpečný návrat pacienta domů.

Koordinace péče
Tým propojuje jednotlivé kroky péče podle aktuálních potřeb pacienta.

Mezioborová spolupráce

Sestra úzce spolupracuje s lékaři, fyzioterapeuty i sociálními pracovníky.....

Bezpečná a navazující péče

Předání informací

Při střídání směn a vizitách předává zásadní informace o stavu pacienta (ústně, písemně).

5.Edukace nemocného a podpora prevence

- Sestra je **edukátorkou** nemocného i jeho rodinných příslušníků.
- Praktický nácvik: měření glykémie, aplikace inzulinu a ošetření stomií.
- Zaměření na **primární prevenci** a zvládání chronických civilizačních chorob – zlepšení kvality života.
- tvorba informačních materiálů, vedení skupinových seminářů a individuální poradenství

Edukace převádí informace do bezpečných praktických povědností.
Magistra lékárna

6.Celoživotní vzdělávání a profesní růst

Kontinuální vzdělávání znamená účast na odborných seminářích, konferencích a certifikovaných kurzech. Rychlý rozvoj medicíny vyžaduje celoživotní profesní růst a používání vědecky ověřených ošetrovatelských postupů v každodenní praxi.

	Forma vzdělávání	Co rozvíjí	Přenos do praxe
E-learning	Učení online vlastním tempem	Aktuální odborné znalosti	Průběžné doplňování vědomostí
Certifikované kurzy	Ověřené odborné dovednosti	Kurzy v NCO NZO	Bezpečné provádění výkonů
Specializace	Prohloubení kvalifikace	Užší oblast ošetrovatelství	Samostatnější odborná péče
Workshopy	Praktický nácvik a sdílení zkušeností	Aktivní práce s kolegy	Využití ve všední péči

7. Flexibilita a řešení mimořádných událostí

*V krizové situaci rozhoduje rychlá spolupráce a správné priority.
Novinky*

- Okamžitá **adaptace na změnu** v proměnlivém nemocničním provozu.
- Efektivní zvládnání hromadných neštěstí, epidemických vln či technických havárií.
- Vysoká psychická odolnost a schopnost okamžitě určit priority péče.

8. Digitální technologie a zdravotnictví 21. století

Moderní technologie jsou běžnou součástí každodenní ošetrovatelské práce.

- **Elektronická zdravotnická dokumentace** a práce v nemocničním softwaru patří k rutinní péči.
- Sestra obsluhuje **lineární dávkovače, volumetrické pumpy a monitory funkcí.....**
- Digitální výstupy správně interpretuje pro **včasné zachycení komplikací.**

Technologie pomáhají sledovat stav nemocného, ale **rozhodující zůstává odborné vyhodnocení sestrou.**

Modelová situace: Znaky profese na lůžkovém oddělení

Otázka pro žáky: Které tři znaky povolání musí sestra aktivovat během prvních deseti minut?

-
-
-

Pacient

Dehydratovaný senior s počínající demencí, nedůvěřivý, zmatený, má strach, špatně chodí....., doma o něj pečují dcera

Oddělení

Interní lůžkové oddělení

- Zahájit **empatické naslouchání** a navázat důvěru.
- Zajistit **bezpečí lůžka** a okolí pacienta.
- Edukací zapojit dceru do bezpečné péče o seniora.

Profil praktické sestry: shrnutí znaků profese

Odbornost a empatie

Ošetrovatelství spojuje odbornou erudici s lidskou empatií při péči o nemocného.

Etika a odpovědnost

Stabilní profese stojí na odpovědnosti a etických zásadách.

Technologie a tým

Moderní technologie a týmová práce podporují bezpečnou péči o nemocného.

Zdroje

ČÍKOVÁ,Z. a kolektiv. Ošetrovatelství pro 1. ročník, GRADA Publishing 2025, ISBN [978-80-271-5683.2](#).

1 [PDF] 33 DODRŽOVÁNÍ ETICKÝCH PRINCIPŮ V ROZHODOVÁNÍ ...

https://zl.tnuni.sk/fileadmin/Archiv/2018/2018-6.c.4/ZL_2018_6_4_06_Mastiliakova.pdf

2 ICN - Etický kodex sester vypracovaný Mezinárodní radou sester

<https://www.cнна.cz/icn-eticky-kodex>

3 [PDF] vědní obor, základní pojmy, význam etiky v ošetrovateľskej praxi

<https://szspb.cz/studijni-material/2619a8578f4d77b6aa339fb2510a084a>

4 [PDF] MASARYKOVA UNIVERZITA Etický kodex v ošetrovateľství a jeho ...

https://is.muni.cz/th/n4b7x/Bakalarska_prace

5 Etické normy a kodexy ve zdravotnictví - Inovace VOV

<https://www.vovcr.cz/odz/zdrav/081/page03.html>

6 [PDF] Bogdana Gusarova Péče orientovaná na člověka a uplatňování ...

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/127920/130310300.pdf?sequence=1>

7 Komunikace a řešení konfliktů v ošetrovateľství: Průvodce | StudyFi

<https://studyfi.com/wiki/cs/komunikace-a-reseni-konfliktu-v-osetrovateľství>

8 [PDF] SPECIFIKA V KOMUNIKACI SESTRY - Vysoká škola zdravotnická

https://is.vszdrav.cz/do/vsz/bakalarske_prace/Bakalarske_prace_v_akademickem_roce_2014-2015/Vseobecna_sestra_2015/MACKOVA_MICHAELA/MACKOVA_MICHAELA.pdf